

Simone Trieder

Nik und Tina

Gefährliche Briefe 1938 – 1944

Auf meinem Schreibtisch liegt ein Buch. Es geht um den 2. Weltkrieg. Man könnte sich fragen, ob es nicht genug davon gibt. Ich denke; Nein! Es ist ein Sachbuch, in dem die Autorin – Simone Trieder – den Weg ihrer Recherche schildert, den sie mit dem Historiker Lars Skowronski und der Dolmetscherin gegangen ist, um das traurige Schicksal zweier junger Menschen aus Polen zu erzählen und damit ihr Kennenlernen, ihre Liebe und ihren Todes während des Kriegs ans Licht zu bringen.

Die Protagonisten (Nik und Tina) lernten sich vor dem Krieg kennen, im Krieg waren sie im Widerstand aktiv. Tina wurde dafür zum Tode verurteilt und getötet während Nik im Feuer einer Scheune starb, kurz bevor das Dorf von amerikanischen Soldaten befreit wurde. Übrig geblieben sind einige Briefe, die jemand im Schornstein versteckt hat.

Im Jahre 2014 erschien das erste Buch „Zelle Nr. 18“, in dem die Autorin über das Leben von Tina – Krystyna Wituska und anderen Inhaftierten geschrieben hat, die im Gefängnis Berlin Moabit auf das Todesurteil warteten. Damals entstanden neue Fragen, die offen blieben.

In diesem Buch erzählt Simone Trieder, wie sie und ihr Kollege Kontakte zu den Überlebenden aus der Zelle Nr. 18 suchten, die teilweise vergessen haben, teilweise vergessen wollen oder mittlerweile verstorben sind. Sie berichtet, welche Orte sie besuchten, welche Briefe, Notizen, Tagebücher sie durchblättern. Diese Dokumente haben einen großen historischen Wert, denn es sind Originaldokumente von Augenzeugen, die während des Krieges entstanden sind.

Das Buch ist sehr spannend, denn die LeserInnen erfahren sowohl viel über Krystyna Wituska – Tina und Zbigniew Walc - Nik, die in den schwierigen Kriegszeiten für ihr Land kämpften und gleichzeitig ihr Leben leben wollten als auch über die Bedeutung der Dokumentation aus der damaligen Zeit. Denn es sind einzigartige Beweise des menschlichen Schicksals, die Geschichte mit Emotionen und Gefühlen verbinden.

LITERATURHINWEISE:

1. KIEDRZYŃSKA, Wanda (1970): *Na granicy życia i śmierci. Listy i grypsy więzienne Krystyny Wituskiej*. Warszawa
2. WOLFF, Karin, Übersetzung (1973): *Zeit, die mir noch bleibt. Briefe aus dem Gefängnis*. Berlin
3. TRIEDER, Simone, SKOWRONSKI, Lars (2014): *Zelle Nr. 18. Eine Geschichte von Mut und Freundschaft*. Berlin
4. TRIEDER, Simone (2018): *Nik und Tina. Gefährliche Briefe 1938 – 1944*. Halle (Saale)

Simone Trieder

Nik und Tina

Gefährliche Briefe 1938 – 1944

Przede mną leży książka. Chodzi o drugą wojnę światową. Można by zadać sobie pytanie, czy już nie wystarczy książek o tej tematyce. Myślę, że nie. Jest to książka popularnonaukowa, w której autorka -Simone Trieder – przedstawia drogę poszukiwań, którą przebyła wraz z historykiem Larsem Skowronskim i tłumaczką, żeby opowiedzieć o smutnym losie pary młodych ludzi z Polski i tym samym opowiedzieć o tym, jak się poznali, o ich miłości i śmierci podczas wojny.

Bohaterowie (Nik i Tina) poznali się przed wojną, a podczas niej działali w konspiracji. Tina została za to skazana na wyrok śmierci, który został wykonany. Nik zginął w płomieniach wiejskiej stodoły, krótko przed przyjściem żołnierzy amerykańskich. To, co pozostało, to kilka listów ukrytych w kominie.

W roku 2014 ukazała się pierwsza książka „Zelle Nr. 18”, w której autorka opisała życie Tiny – Krystyny Wituskiej i jej współwięźniarek, które czekały na wyrok śmierci w więzieniu Berlin Mohabit. Wtedy zrodziło się wiele nowych pytań bez odpowiedzi.

W tej książce Simone Trieder opisuje, w jaki sposób nawiązywała wraz ze swoim współpracownikiem kontakt z osobami z celi nr 18, które przeżyły i częściowo nie pamiętają, nie chcą pamiętać lub jak się okazało, zmarły. Autorka relacjonuje o miejscach, które odwiedzili, o listach, notatkach i pamiętnikach, które przeczytali. Te dokumenty mają dużą wartość historyczną, bowiem są oryginalnymi dokumentami świadków i powstały w czasie wojny.

Książka ta jest bardzo ciekawa, ponieważ czytelniczki i czytelnicy dowiadują się zarówno o Krystynie Wituskiej – Tinie i Zbigniewie Walcu – Niku, którzy w trudnych czasach wojny walczyli za ojczyznę jednocześnie chcieli żyć pełnią życia, jak i o znaczeniu dokumentów z tamtego czasu. Stanowią one jedyne w swoim rodzaju dowody ludzkiego losu łączące historię z emocjami i uczuciami.

LITERATURA:

1. KIEDRZYŃSKA, Wanda (1970): *Na granicy życia i śmierci. Listy i grypsy więzienne Krystyny Wituskiej*. Warszawa
2. WOLFF, Karin, Übersetzung (1973): *Zeit, die mir noch bleibt. Briefe aus dem Gefängnis*. Berlin
3. TRIEDER, Simone, SKOWRONSKI, Lars (2014): *Zelle Nr. 18. Eine Geschichte von Mut und Freundschaft*. Berlin
4. TRIEDER, Simone (2018): *Nik und Tina. Gefährliche Briefe 1938 – 1944*. Halle (Saale)